

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Iulia Sîrcu
Judecătorii	Iurie Bejenaru, Ion Druță
	Dumitru Mardari, Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către lichidatorul Întreprinderii Municipale „Rețelele Termice Bălți”, în procedura simplificată a falimentului, Muntean Oleg,

în pricina civilă a Întreprinderii Municipale „Rețelele Termice Bălți”, în procedura simplificată a falimentului,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2016, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lichidatorului Muntean Oleg privind tragerea la răspundere subsidiară a administratorului Întreprinderii Municipale „Rețelele Termice Bălți”, în procedura simplificată a falimentului, Țurcanu Maxim și a asociatului debitorului Consiliul Municipal Bălți,

c o n s t a t ă

La 11 august 2014, creditorul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolvență în privința ÎM „Rețelele Termice Bălți”.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 august 2014, a fost admisă spre examinare cererea introductivă a ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la intentarea procedurii de insolvență în privința ÎM „Rețelele Termice Bălți”, cu numirea lui Muntean Oleg în calitate de administrator provizoriu.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2014, a fost admisă cererea introductivă a ÎS „Calea Ferată din Moldova” și intentată procedura simplificată a falimentului față de ÎM „Rețelele Termice Bălți”, lichidator fiind numit Muntean Oleg, deținătorul autorizației nr. 11560 din 10 noiembrie 2008.

La 06 februarie 2015, lichidatorul Muntean Oleg a depus cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a administratorului ÎM „Rețelele Termice Bălți”, Țurcanu Maxim, a contabilului Vasilovici Oleg și a asociatului unic al debitorului – Consiliul mun. Bălți.

În motivarea cererii a invocat că potrivit anexei la răspunsul Inspectoratului Fiscal de Stat nr. 12-2/3/18554/7716 din 30 octombrie 2014, contabilul-șef al ÎM „Rețelele Termice Bălți” este Vasilovici Oleg, iar conform răspunsului Oficiului

Teritorial Bălți al Camerei Înregistrării de Stat nr. 125/2 din 22 iulie 2014, administrator al debitorului este Țurcanu Maxim și în calitate de asociat unic figurează Consiliul mun. Bălți.

Consideră lichidatorul Muntean Oleg că membrii organelor de conducere ale debitorului, precum și asociatul acestuia, erau obligați în conformitate cu art. 14 alin. (1) din Legea insolvenței, să depună cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolvență în privința ÎM „Rețelele Termice Bălți”, din momentul constatării incapacității de plată a debitorului, fapt ce atrage după sine necesitatea aplicării prevederilor art. 248 alin. (1) lit. h) din aceeași lege.

Susține că incapacitatea de plată survine, de regulă, din momentul în care debitorul a încetat să mai efectueze plăți, la caz, titlurile executorii care au servit drept temelie de intentare a procesului de insolvență față de ÎM „Rețelele Termice Bălți” fiind emise la 15 decembrie 1998, 19 septembrie 2002, 17 decembrie 2002 și 26 septembrie 2003. Astfel, potrivit prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea insolvenței, termenul de depunere a cererii introductive a expirat la 15 ianuarie 1999.

Declară lichidatorul Muntean Oleg că administratorului, contabilului și asociatului unic al debitorului ÎM „Rețelele Termice Bălți” le este imputabilă și continuarea activității întreprinderii ce a dus în mod vădit la incapacitatea de plată, or, reieșind din faptul că titlurile executorii au fost emise succesiv, pe măsura aparițiilor noilor datorii, este evident că fondatorul și administratorul debitorului continuau activitatea debitorului într-un mod care-l ducea la incapacitate de plată.

Indică lichidatorul ÎM „Rețelele Termice Bălți” că conducerea și fondatorul debitorului insolvent au încălcat normele legale cu privire la ținerea contabilității, deoarece din data de 09 martie 2009 debitorul este în stare pasivă și nu a prezentat dările de seamă fiscale Inspectoratului Fiscal de Stat, acțiunile acestora regăsindu-se în prevederile art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvenței. Mai mult ca atât, la cererea lichidatorului, administratorul Țurcanu Maxim nu a predat documentele contabile, registrele și ștampila întreprinderii, creînd astfel impedimente lichidatorului în exercitarea atribuțiilor sale.

Solicită lichidatorul Muntean Oleg, în temeiul prevederilor art. 248 alin. (1) lit. e), f) și h) din Legea insolvenței, tragerea la răspundere subsidiară a administratorului ÎM „Rețelele Termice Bălți”, Țurcanu Maxim, a contabilului Vasilovici Oleg și a asociatului unic al debitorului – Consiliul mun. Bălți, cu încasarea în mod solidar din contul acestora a sumei de 9 057 995, 62 lei.

La 01 martie 2016, lichidatorul ÎM „Rețelele Termice Bălți”, Muntean Oleg, a depus cerere suplimentară, indicînd că la 28 ianuarie 2008, Consiliul mun. Bălți a eliberat din funcție administratorul debitorului – Țurcanu Maxim, însă nu a desemnat o altă persoană responsabilă de gestiunea întreprinderii. Prin urmare, din culpa fondatorului, debitorul insolvent a fost lipsit de administrare, contribuind la insolvența ÎM „Rețelele Termice Bălți”.

Menționează lichidatorul că potrivit răspunsului IGP Bălți nr. 7259 din 08 aprilie 2015, toată documentația debitorului a fost predată în arhivă la data de 13 octombrie 2010, iar ștampila a fost nimicită la 12 ianuarie 2012. Respectiv, administratorul și fondatorul debitorului au arhivat documentația și au nimicit ștampila fără însă a lichida persoana juridică, lipsind-o astfel de posibilitatea de a activa în continuare.

În ședința de judecată a instanței de insolvență din 21 aprilie 2016, lichidatorul Muntean Oleg a declarat că modifică cererea de atragere la răspundere subsidiară, cu excluderea solicitării de atragere la răspundere a contabilului Vasilovici Oleg, motivând faptul prin eliberarea din funcție a ultimului.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lichidatorului Muntean Oleg cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a administratorului ÎM „Rețelele Termice Bălți”, Țurcanu Maxim și a asociatului unic al debitorului – Consiliul mun. Bălți.

La 06 mai 2016, în termenul prevăzut de art. 8 alin. (1) Legea insolvenței, lichidatorul Muntean Oleg a declarat recurs nemotivat împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2016, solicitând admiterea recursului, și casarea integrală a hotărârii recurate.

La 20 mai 2016, lichidatorul Muntean Oleg a declarat recurs motivat împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii recurate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii privind tragerea la răspundere subsidiară sau remiterea pricinii spre rejudecare.

În susținerea recursului, indică că este eronată concluzia instanței de insolvență precum că administratorului Țurcanu Mihail nu-i este imputabilă apariția insolvenței debitorului, deoarece începând cu 28 ianuarie 2008 dînsul nu mai deținea funcția dată, or, Țurcanu Maxim figurează pînă în prezent în calitate de administrator al ÎM „Rețelele Termice Bălți” în registrul de stat al persoanelor juridice. Totodată, și fondatorul Consiliul mun. Bălți este vinovat că debitorul a fost lipsit de administrare, contribuind la insolvența ÎM „Rețelele Termice Bălți”.

Menționează recurentul lichidatorul Muntean Oleg că este neîntemeiată invocarea de către Consiliul mun. Bălți a faptului precum că statul și unitățile administrativ-teritoriale nu poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderilor de stat și municipale, deoarece în speță urmează a fi aplicate prevederile Legii insolvenței, lege specială față de Codul civil, care stabilește răspunderea subsidiară a fondatorilor / asociaților debitorului.

La 05 iulie 2016 în adresa intimărilor Țurcanu Maxim și Consiliul mun. Chișinău, a fost expediată copia recursului declarat de lichidatorul Muntean Oleg, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 03 august 2016, Țurcanu Maxim a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către lichidator, ca fiind neîntemeiat. Indică că continuarea activității debitorului în lipsa unui administrator este imputabilă fondatorului Consiliul mun. Chișinău, și nu lui Țurcanu Maxim, care a fost eliberat din funcția dată la 28 ianuarie 2008. Prin urmare, fondatorul era obligat să depună documentele necesare pentru înregistrarea modificărilor la organul înregistrării de stat, cu radierea lui Țurcanu Maxim ca administrator și lui Vasilovici Oleg ca contabil.

Intimatul Consiliul mun. Bălți nu și-a valorificat dreptul procedural de a depune referință la recursul declarat de lichidatorul Muntean Oleg.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi

respins cu menținerea hotărârii instanței de insolvență, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 248 alin. (1) lit. e), f) și h) din Legea insolvenței, dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una din următoarele acțiuni: ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei; dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14.

Iar în temeiul alin. (5) al art. 248 din Legea insolvenței, măsura prevăzută la alin. (1), adică acțiunea privind angajarea răspunderii membrilor organelor de conducere și/sau de supraveghere a debitorului, se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvență, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvență, norma dată instituind termene de prescripție cu privire la obiectul cererii și, respectiv, modalitatea de calcul a începutului curgerii termenului de prescripție extinctivă.

Art. 272 Codul Civil stipulează că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, iar dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În asemenea condiții, urmează de înțeles că termenul de 3 ani stabilit pentru depunerea cererii de angajare a răspunderii speciale nu poate începe a curge decît după intentarea procesului de insolvență, iar termenul de 2 ani reglementat de aceeași normă este prevăzut pentru calculul limitelor temporale în care au fost comise acțiunile enumerate la alin. (1) al art. 248 anterior intentării procesului de insolvență.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii, rezultă că potrivit răspunsului Oficiului Teritorial Bălți al Camerei Înregistrării de Stat nr. 125/2 din 22 iulie 2014, ÎM „Rețelele Termice Bălți” a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 06 septembrie 2000, pînă la această dată figurînd sub denumirea de Direcția de producție interraională a conductelor termice și cazangeriilor, cu înregistrarea lui Pahomenco Iurie în calitate de administrator și Consiliul mun. Bălți în calitate de unic asociat (f.d. 38). Ulterior, în calitate de administratori au fost înregistrați Mileaev Constantin, Lungu Anatolie și Țurcanu Maxim, ultimul fiind înregistrat la data de 06 mai 2005. Totodată, la data de 09 martie 2009 a fost stabilit că întreprinderea se află în stare pasivă.

Prin dispoziția Primarului mun. Bălți nr. 08 din 28 ianuarie 2008, Țurcanu Maxim a fost eliberat din funcția de administrator al ÎM „Rețelele Termice Bălți” în legătură cu cererea de demisie a acestuia (f.d. 51).

Potrivit răspunsului IGP Bălți nr. 7259 din 08 aprilie 2015, toată documentația debitorului ÎM „Rețelele Termice Bălți” a fost predată la data de 13 octombrie 2010 Serviciului Municipal de Arhivă Bălți, fapt confirmat prin procesul-verbal de predare-primire din aceeași dată, iar ștampila întreprinderii a fost nimicită la 12 ianuarie 2012 (f.d. 62).

La 06 noiembrie 2014, prin hotărârea Curții de Apel Bălți a fost intentată procedura simplificată a falimentului față de ÎM „Rețelele Termice Bălți”, iar la 06 februarie 2015, lichidatorul ÎM „Rețelele Termice Bălți” Muntean Oleg a depus cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a administratorului ÎM „Rețelele Termice Bălți”, Țurcanu Maxim și a asociatului unic al debitorului – Consiliul mun. Bălți.

Astfel, cererea lichidatorului Muntean Oleg privind tragerea la răspundere a administratorului Țurcanu Maxim este prescrisă.

În acest sens, instanța de recurs reține că începând cu data de 28 ianuarie 2008, Țurcanu Maxim nu a mai activat în funcția de administrator al ÎM „Rețelele Termice Bălți” și respectiv, nu-i poate fi imputată apariția stării de insolvabilitate a debitorului prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate. Or, începând cu 28 ianuarie 2008, Țurcanu Maxim nici nu mai era în drept să administreze întreprinderea și nici să depună cerere de intentare a procesului de insolvabilitate.

Este neîntemeiat argumentul recurentului lichidatorul Muntean Oleg precum că lui Țurcanu Mihail îi este imputabilă apariția insolvabilității debitorului, dat fiind faptul că dînsul figurează pînă în prezent în calitate de administrator al ÎM „Rețelele Termice Bălți” în registrul de stat al persoanelor juridice, deoarece nu ține de competența lui Țurcanu Maxim să solicite organului înregistrării de stat înregistrarea modificărilor cu radierea lui din funcția de administrator, iar simpla figurare a acestuia în registrul de stat nu constituie temei de atragere la răspundere subsidiară.

De asemenea, lui Țurcanu Maxim nu-i poate fi imputată contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei, deoarece documentația debitorului ÎM „Rețelele Termice Bălți” a fost predată în arhivă la data de 13 octombrie 2010, iar ștampila întreprinderii a fost nimicită la 12 ianuarie 2012, adică după eliberarea acestuia din funcție.

În ce privește solicitarea lichidatorului Muntean Oleg de tragere la răspundere subsidiară a asociatului unic al debitorului, la caz Consiliul mun. Bălți, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată invocarea de către lichidator a faptului că acestuia îi este imputabilă continuarea activității întreprinderii ce a dus în mod vădit la apariția de noi datorii și incapacitatea de plată, din următoarele.

Materialele pricinii atestă că drept temei de depunere a cererii introductive de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” au servit titlurile executorii de încasare a datoriei din contul ÎM „Rețelele Termice Bălți” date cu 15 decembrie 1998, 19 septembrie 2002, 17 decembrie 2012 și 26 septembrie 2003. În tabelul definitiv al creanțelor ÎM „Rețelele Termice Bălți” întocmit de către lichidatorul Muntean Oleg, a fost inclusă creanța creditorului ÎS „Calea Ferată din Moldova”, rezultată din titlurile executorii menționate în sumă de 9 051 832, 66 lei și creanța IFS Bălți în sumă de 2000 lei, ce constituie amendă aplicată prin decizia IFS Bălți nr. 169 din 10

octombrie 2014 (f.d. 27-28). Prin urmare, continuarea activității întreprinderii nu a dus la apariția de noi datorii și la incapacitatea de plată a ÎM „Rețelele Termice Bălți”, din anul 2003 debitorul neacumulând nici o datorie.

Cu referire la argumentul recurentului Muntean Oleg precum că Consiliul mun. Bălți îi este imputabilă ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, instanța de recurs constată că lichidatorul nu a prezentat probe concludente și pertinente în acest sens, iar faptul că din data de 09 martie 2009 debitorul este în stare pasivă nu cade sub incidența prevederilor art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolabilității.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă interpretarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural de către instanța de insolabilitate, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate și urmează a fi respinse.

Reieșind din circumstanțele enunțate și normele de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră legală și întemeiată concluzia instanței de insolabilitate privind respingerea cererii lichidatorului cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a administratorului și a asociatului unic al ÎM „Rețelele Termice Bălți”, or, cererea în privința administratorului este prescrisă, iar în privința asociatului Consiliul mun. Bălți, de către lichidator nu a fost probată culpa acestuia în cauzarea stării de insolabilitate a debitorului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către lichidatorul Muntean Oleg și a menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de lichidatorul Întreprinderii Municipale „Rețelele Termice Bălți”, în procedura simplificată a falimentului, Muntean Oleg.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2016, în pricina civilă a Întreprinderii Municipale „Rețelele Termice Bălți”, în procedura simplificată a falimentului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu